

WYTYCZNE STAROSTY NOWOTOMYSKIEGO

w sprawie przygotowania warunków organizacyjnych i technicznych planowania i realizacji zadań obronnych z zakresu przygotowania i koordynacji wsparcia sojusznicznych sił zbrojnych w czasie pokoju, sytuacji kryzysowych i wojny, wykonujących zadania lub przemieszczających się przez teren powiatu nowotomyskiego.

Rozdział I Zasady ogólne

Na podstawie art. 19 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416 ze zm.) oraz § 3 Zarządzenia Nr 271/09 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 22 lipca 2009 roku ustala się co następuje:

§ 1. Wsparcie przez państwo gospodarza Host Nation Support zwane dalej „HNS” to cywilna i wojskowa pomoc udzielana przez państwo gospodarza w czasie pokoju, sytuacji kryzysowych i wojny sojusznicznym siłom zbrojnym i organizacjom, które są rozmieszczone, wykonują zadania lub przemieszczają się przez terytorium państwa gospodarza.

§ 2. Celem wsparcia przez państwo gospodarza jest zapewnienie wzmocnienia wysiłku w dążeniu dowódcy wojsk sojusznicznych prowadzącego operacje lub ćwiczenia na obszarze kraju przyjmującego do osiągnięcia odpowiedniego poziomu sprawności i efektywności ekonomicznej realizowanych zadań. Realizacja celu obejmuje zarówno etapy przyjęcia oraz pobytu, jak i przemieszczania skierowanych sił zbrojnych państw wysyłających.

§ 3. Rzeczypospolita Polska stając się członkiem Sojuszu Północnoatlantyckiego przyjęła na siebie m.in. zobowiązania dotyczące przeniesienia obowiązujących w sojuszu zasad współpracy w zakresie wspierania wojsk sojusznicznych przebywających na terytorium państwa goszczącego. Jedną z form praktycznego wypełniania tego zobowiązania jest przygotowanie, a w sytuacjach tego wymagających uruchomienie systemu HNS. Aby sprawnie funkcjonował system wsparcia, niezbędnym jest zagwarantowanie udziału w nim sił zbrojnych państwa gospodarza, organów administracji publicznej i niektórych innych podmiotów i instytucji.

§ 4. Obszary wsparcia obejmują w szczególności:

- 1) działalność prewencyjną zapewniającą siłom sojusznicznym bezpieczeństwo oraz ochronę przed działalnością dywersyjno-sabotażową i penetracją;
- 2) udostępnianie rejonów infrastruktury dla potrzeb ześrodkowania, zakwaterowania wojsk oraz składów do magazynowania ich uzbrojenia i sprzętu wojskowego, zapasów środków bojowych, materiałowych, technicznych i wyposażenia;
- 3) zapewnienie możliwości wykorzystania wydzielonej sieci transportowej do przyjęcia sił i środków, udzielanie pomocy w zakresie organizacji przemieszczania z punktów przyjęcia do rejonów wykonywania zadań, umożliwienie zaopatrywania uzupełniającego;
- 4) zabezpieczenie przybyłych wojsk w sprzęt, środki materiałowe i usługi w zakresie zakwaterowania, stworzenia odpowiednich warunków socjalno-bytowych, sanitarno-higienicznych, kulturalnych i rekreacyjnych oraz wyposażenia miejsc działania (pracy);
- 5) udzielanie ograniczonej pomocy w pracach konserwacyjno-remontowych sprzętu, dostępności do artykułów żywnościowych, wody, energii elektrycznej i ciepłej oraz gazu;

- 6) dostarczanie, przechowywanie, dystrybucję oraz uzupełnianie podstawowych materiałów pędnych i smarów;
- 7) zapewnienie pomocy medycznej, w tym ewakuację chorych i rannych;
- 8) zatrudnianie pracowników cywilnych do zabezpieczenia funkcjonowania tworzonych baz, realizacji napraw, konserwacji i obsługi sprzętu oraz ochrony przeciwpożarowej;
- 9) udostępnianie systemów informacyjnych i łączności;
- 10) udostępnianie informacji o wymaganiach administracji rządowej i samorządowej, dotyczących obowiązującego w Polsce prawa, spraw porządkowych, ochrony środowiska;
- 11) gromadzenie oraz aktualizację informacji i danych o zasobach obronnych nie zarezerwowanych na mobilizacyjne i wojenne potrzeby naszych sił zbrojnych, a możliwych do wykorzystania w ramach udzielonego wsparcia;
- 12) obsługę prasową oraz pomoc prawną.

§ 5. Zasadnicze regulacje prawne:

- 1) art. 117 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) Strategia Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej z 13 listopada 2007 r.;
- 3) umowa między Państwami – Stronami Traktatu Północnoatlantyckiego dotycząca statusu ich sił zbrojnych sporządzona w Londynie dnia 19 czerwca 1951 r, (Dz. U. z 2000 r. Nr 21, poz. 257);
- 4) umowa między Państwami – Stronami Traktatu Północnoatlantyckiego a innymi państwami uczestniczącymi w Partnerstwie dla Pokoju dotycząca statusu ich sił zbrojnych oraz jej Protokół dodatkowy, sporządzony w Brukseli w dniu 19 czerwca 1995 r. (Dz. U. z 1998 r. Nr 97, poz. 605);
- 5) ustawa z dnia 23 września 1999 r. o zasadach pobytu wojsk obcych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz zasadach ich przemieszczania się przez to terytorium (Dz. U. Nr 93, poz. 1063 ze zm.);
- 6) ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004r. Nr 241, poz. 2416 ze zm.);
- 7) ustawa z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2005 r. Nr 41, poz. 398 ze zm.);
- 8) rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 11 sierpnia 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu ponoszenia i regulowania opłat za świadczenia zdrowotne udzielane żołnierzom wojsk obcych i ich personelowi cywilnemu (Dz. U. Nr 160, poz. 1357);
- 9) rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 14 grudnia 2004 r. w sprawie Komisji do rozpatrywania roszczeń z tytułu szkód wyrządzonych przez wojska obce (Dz. U. z 2005 r. Nr 6, poz. 44);
- 10) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 kwietnia 2004 r. w sprawie przypadków i trybu zwrotu podatku od towarów i usług siłom zbrojnym, wielonarodowym kwaterom i dowództwom oraz ich personelowi cywilnemu (Dz. U. Nr 89, poz. 850 ze zm.).

§ 6. Podstawowe zasady obowiązujące podczas udzielania wsparcia wynikające z regulacji prawnych, o których mowa w § 5:

- 1) administracja publiczna państwa gospodarza ponosi odpowiedzialność za przygotowanie i realizację zadań HNS;
- 2) działalność organów administracji publicznej związaną z przygotowaniem i pobytem na terytorium naszego kraju koordynowana jest przez Ministra Obrony Narodowej¹;
- 3) uzupełnianie i wsparcie Sił Sojuszu opiera się o prawo narodowe, z uwzględnieniem realnych możliwości danego państwa;
- 4) respektowanie uprawnień dowódców NATO do określania wymagań w zakresie HNS i zawierania umów w imieniu państwa wydzielającego wojska w skład kontyngentu;

¹ Koordynacja polega na informowaniu organów władzy publicznej o przedsięwzięciach związanych z pobytem wojsk obcych oraz uzgadnianiu z nimi tych przedsięwzięć.

- 5) podczas pobytu na terytorium naszego kraju wojska obce są obowiązane do przestrzegania prawa polskiego;
- 6) żołnierze wojsk obcych i ich personel cywilny w sprawach dyscyplinarnych podlegają przepisom dyscyplinarnym strony wysyłającej; w sprawach karnych o czyny popełnione na terytorium naszego kraju podlegają jurysdykcji sądów polskich;
- 7) nabywanie na terytorium naszego kraju towarów i usług odbywa się na tych samych zasadach i z zasady przez te same organy, które dokonują zakupów na potrzeby Sił Zbrojnych RP;
- 8) organy porządkowe postępują w stosunku do żołnierzy wojsk obcych według zasad obowiązujących w stosunku do żołnierzy SZ RP;
- 9) osoby fizyczne, osoby prawne lub niepaństwowe jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej mogą dochodzić swoich roszczeń z tytułu szkód wyrządzonych im przez wojska obce lub personel cywilny kierując roszczenie do Ministra Obrony Narodowej;
- 10) żołnierze wojsk obcych i ich personel cywilny korzystają ze świadczeń zdrowotnych udzielanych przez zakłady opieki zdrowotnej za odpłatnością;
- 11) przejazdy wojsk obcych są dopuszczalne do ruchu na terytorium naszego kraju zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie polskimi przepisami;
- 12) pojazdy wojsk obcych kwalifikowane do grup pojazdów, od których wymagana jest na terenie naszego kraju opłata drogowa, mogą być z tej opłaty zwolnione przez Ministra Obrony Narodowej. Kierowcy tych pojazdów ponoszą wówczas opłatę za przejazd autostradami płatnymi;
- 13) przewozy wojsk obcych kolejną odbywają się na takich samych zasadach jak przewozy wojsk własnych;
- 14) kontraktowanie usług i dostaw realizowane jest poprzez:
 - a) kontrakty planowane zawczasu (w sytuacjach słabego rozeznania w przyszłych działaniach oraz szacunkowe określanie potrzebnych świadczeń. Kontrahenci opłacani są za pomocą zaliczek, utrzymują określony stan gotowości do udzielenia przewidzianych dostaw i usług. Stosuje się opłaty podstawowe, stanowiące minimalne sumy rekompensujące nakłady poniesione przez dostawcę, gdyby nie doszło do realizacji kontraktu z przyczyn losowych oraz opłatę motywacyjną za dobre wykonanie dostawy lub usługi);
 - b) kontrakty doraźne (stosuje się je, gdy nie jest wcześniej znany zakres, wymagania i miejsce potrzebnych świadczeń).

Rozdział II

Rola i miejsce administracji publicznej w wypełnianiu obowiązków „państwa-gospodarza”.

§ 7. Wojewoda, jak i organy wojewódzkiej administracji zespolonej oraz niezespolonej, a także organy samorządu terytorialnego są zobowiązane do wspierania wojsk sojusznicych na obszarze województwa, powiatu, zarówno na etapie poprzedzającym przybycie wojsk, podczas ich rozwijania, działania i powrotu oraz rozliczania udzielonego wojskom wsparcia.

§ 8 Wypełnianie obowiązków, o których mowa w § 7, realizuje się poprzez:

- 1) przygotowanie analizy możliwości realizacji zadań wskazanych przez przedstawicieli wojsk sojusznicych na etapie planowania pobytu i przemieszczania przez obszar powiatu oraz rozliczenia okresu pobytu;
- 2) wcześniejsze wyznaczenie osób upoważnionych do koordynowania wsparcia ze strony organów administracji publicznej, kierowników innych jednostek organizacyjnych i instytucji istotnych dla udzielenia wsparcia;
- 3) zbilansowanie posiadanych możliwości na podstawie prowadzonych baz danych, zbiorów informacji, katalogów ujętych w bazach danych HNS o której mowa w § 12 pkt 4;
- 4) opracowanie procedur uruchamiania i funkcjonowania punktu kontaktowego – w różnych

możliwych sytuacjach, jakie mogą zaistnieć zarówno w czasie pokoju, jak i kryzysu czy wojny;

- 5) szkolenie pracowników biorących udział w wykonaniu zadań HNS na administrowanym obszarze;
- 6) ścisłą koordynację wykonania zadań na administrowanym terenie, w tym obejmujących system wymiany informacji;
- 7) udzielania niezbędnej pomocy jednostkom organizacyjnym zaangażowanym w faktyczną realizację wsparcia, w tym w dokumentowaniu i rozliczaniu wykonanych zadań.

Rozdział III

Zasady działania i współpracy jednostek organizacyjnych w planowaniu i organizacji HNS.

§ 9. Oczekiwania dotyczące planowania, utrzymania gotowości do udzielenia oraz faktycznej realizacji wsparcia wojsk sojusznicych skutkują koniecznością organizacyjnego przygotowania organów administracji publicznej w powiecie do ich spełnienia.

§ 10 Przygotowania, o których mowa w § 9, powinny objąć w szczególności:

- 1) opracowanie podstawowych dokumentów planistycznych niezbędnych do szybkiego i sprawnego uruchamiania HNS w najbardziej skrajnej z możliwych do wystąpienia sytuacji;
- 2) utworzenie (przygotowanie utworzenia) punktu kontaktowego HNS, którego pracą kierowała będzie osoba, o której mowa w § 12 pkt 2 oraz wyznaczeni pracownicy do jego obsługi;
- 3) szkolenie z zagadnień dotyczących HNS;
- 4) określanie i praktyczne wdrożenie zasad przekazywania informacji z uwzględnieniem funkcjonujących lub planowanych do uruchomienia w różnych stanach gotowości obronnej państwa elementów systemu kierowania;
- 5) udzielanie organom administracji wojskowej niezbędnych informacji o możliwościach jednostek organizacyjnych funkcjonujących na administrowanym terenie.

§ 11 Powoływanie i funkcjonowanie punktów kontaktowych HNS:

- 1) zadaniem punktu kontaktowego HNS jest udzielenie wsparcia jednostkom wojsk sojusznicych wykonujących zadania na obszarze powiatu
- 2) przygotowania obronne organizują: starostowie, prezydenci miast na prawach powiatu oraz kierownicy wskazanych przez te organy nadzorowanych jednostek organizacyjnych;
- 3) punkty kontaktowe HNS w gminach będą organizowane przez wójtów i burmistrzów w miarę potrzeb, w czasie przygotowania rzeczywistych przedsięwzięć z udziałem wojsk sojusznicych wymagających wsparcia. Pomoc w przygotowaniu punktów kontaktowych HNS dla wójtów i burmistrzów będzie realizowana w powiecie planowany do faktycznego uruchomienia zadań wsparcia;
- 4) uruchomienie punktu kontaktowego HNS nastąpi na polecenie Wojewody Wielkopolskiego.

§ 12 Zasadnicze wymagania stawiane punktom kontaktowym HNS:

- 1) punkt kontaktowy HNS powinien być zorganizowany w siedzibie urzędu;
- 2) osoby wchodzące w skład punktu kontaktowego HNS powinny posiadać przygotowane pisemne upoważnienie do koordynowania wsparcia urzędu (kierownika urzędu), w kontaktach z przedstawicielami wojsk własnych i sojusznicych w realizacji wsparcia;
- 3) obsada punktu kontaktowego HNS, powinna posiadać dużą wiedzę o administrowanym terenie, możliwościach organów i podmiotów na nim występujących;
- 4) tworzenie bazy danych HNS, która powinna określić możliwości udzielenia wsparcia wojskom sojusznicych w zakresie: zakwaterowania, wyżywienia, pomocy medycznej,

- ochrony środowiska, usług remontowych, transportowych, pralniczych, sanitarnych, telekomunikacyjno-informatycznych oraz zaopatrzenia w materiały pędne i smary;
- 5) dla potrzeb przygotowania i uruchomienia działalności punktu kontaktowego HNS należy opracować i wdrożyć „Instrukcję punktu kontaktowego HNS”.

§ 13 Szkolenie z zagadnień HNS należy ujmować w rocznych planach szkolenia obronnego i prowadzić w ramach organizowanych szkoleń oraz ćwiczeń obronnych.

§ 14 W ramach szkoleń należy;

- 1) doskonalić przygotowanie i zapisane w planach, kartach realizacji zadań operacyjnych i innych dokumentach rozwiązania planistyczne związane z udzieleniem wsparcia;
- 2) opracować lub modyfikować procedury realizacji zadań, szczególnie wymagających udziału i współdziałania wielu jednostek organizacyjnych;
- 3) dokonywać analizy możliwości wsparcia z uwzględnieniem posiadanych sił (ich potencjału) i środków;
- 4) przygotować podległe struktury do sprawnego uruchamiania i prowadzenia wsparcia.

§ 15 Wymianę informacji i współdziałanie dla potrzeb HNS należy oprzeć na:

- 1) przygotowanych do utworzenia, w oparciu o niniejsze wytyczne, punktach kontaktowych HNS;
- 2) funkcjonujących strukturach kierowania i służbach dyżurnych systemu zarządzania kryzysowego;
- 3) stałych dyżurach uruchamianych w określonych sytuacjach.